

Kukku

İşıkli dünyada bir deniz vardı. Denizin kenarında bir dağ vardı. Dağın başında bir köy vardı. Köyün içinde bir dere vardı. Derenin kenarında bir ağaç vardı. Ağacın dalında da bir kuş vardı. Kuşun adı Kukku idi. Kukku'nun yuvası çok uzakta.

Köyün içinde Kukku'nun sesini duymamış erkek ve kadın, oğlan ve kız, ihtiyar ve kocakarı kalmamıştı. Ama Kukku'nun tatlı sesini duyanların hiç biri, onu bir gün dahi olsa görmemişti. Kukku, 'sesi var kendi yok' bir kuştur. Yine de herkes orda burada Kukku hakkında konuşuyordu.

Biri iki metre boyu var diyordu. Biri beyaz güzel soyu var diyordu. Biri aşiktir çok keyfi var diyordu. Biri dertlidir çok merâğı var diyordu. Öyle diyorlardı böyle diyorlardı ama hepsi de Kukku'yu çok seviyorlardı.

Köylüler; "Kukku ötmeyen tarlaya gitmek lazım" diyordu. "Hayde gidelim çabuk çabuk, Kukku'ya yenilmeyelim" diyorlardı. Yoksa "gözünün ışığı, evinin dumanı gider" diyorlardı. Yoksa "dizinin takatı, tarlanın bereketi gider" derlerdi.

Sabahları köyde, eli balta tutan dağa, kazma tutan tarlaya giderdi. Çayı olan çay toplamaya, otu olan ot toplamaya, tohumu olan tohum ekmeye, fidesi olan fide dikmeye giderdi. Hepside güneş yükselmeden, kargalar acıkmadan evden çıkar, tarlaya varır, çalışmaya başlarlardı. Onlar tarlada çalışırken Kukku tatlı sesiyle ötmeye başlardı. Kukku'nun ezgileri çalışanlar için soluk gerektiğinde soluk, su gerektiğinde su olurdu. Çalışmaktan sıkılıp, terlerini akıttıklarında Kukku gelir öterdi. İşlerini hafifletir, yüzlerini güldürürdü.

Çay çay verirdi, tarla ot, filiz mısır verirdi. İnek süt, dağ odun, bahçe çok verirdi. Karayemiş siyah, diken böğürtlen, dere balık verirdi. Köylüler de birlikte çalışır, birlikte yerlerdi. Onun için de köyün adını Gor (imece)koymuşlardı. Gor'un herkes mutlulukla, gönenç içinde güzel güzel yaşayıp gidiyordu.

Yakın köylerin hiçbirinde bu köydeki gibi bir yaşam yoktu. Köylülerin elinde toprak, ahırlarında inek, gözlerinde de ışık yoktu. Köylerde ne varsa hepsi de ağanın eline geçmişti. Köylüler ağanın yanında işçi olmuşlardı. Ağa için her şey iyiydi ama yine de içinde bir dert vardı. Ağa her şey benim olsun isteyen bir adamdı. Gözleriyle görmediği toprak, yanına varamadığı ineği vardı, yine de yetmiyordu. Elinde olmayan bir tek Gor kalmıştı, onu da almak istiyordu.

Ağa her gün köylülerin elinden köyü almak için ne yapayım, ne edeyim diye düşünüyordu. Ne kadar para isterseniz vereyim diyordu ama köylüler yine de Gor'u satmıyorlardı. "Bize para lazım değil, biz bize yetiyoruz" diyorlardı. Ağa bir gün, Gor'un tepelerinden köye bakarken: "Ne yapsam, ne etsem. Bu köy bana dert oldu. Bu adamlar neden bu kadar iyi çalışıyorlar, bu kadar iyi yaşıyorlar. Ne yapıp edeceğim, ben bu köyü alacağım" dedi kendi kendine. O böyle konuşurken Kukku ötmeye başlamış. Tarlalarda çalışan köylüler de Kukkuyla birlikte şarkılar söylemişler, bağırılmışlar, çığlıklar atmışlar.

Ağa bu durumu görünce kendi kendine "çözdüm bu işi" dedi. Başından yukarı bağırdı. Yerinde hoplayıp zıplamaya başladı. Sonra oturdu düşünmeye başladı: "Köylülerin başlarındaki akıl, dizilerindeki takat, gözlerindeki ışık hepsi de Kukku'nun sesinden geliyor. O

zaman Kukku'yu yakalarsam, köylüler artık iş-miş yapamazlar. Tarlaları çalılık, yolları dikenlik olur. Ben de gider verdiğimin yarısından da az fiyata alırım ellerindeki köyü.”

Ağa Kukku'yu yakalayacaktı ama onu şimdiye kadar dünyada hiç kimse görmemişti. Kendisi nereden bulacaktı. “Kukku'nun yerini bulsa bulsa cadı bulur” dedi kendi kendine.

Ağa cadının yanına gitti aklındaki söyledi. Cadı bu işe çok sevindi. Ağaya dedi ki: “Ben çok yaşlandım, Kukku'yu yakalayamam. Ben Kukku'nun yerini bulurum, siz yakalarsınız. Ama öldürmeyeceksiniz. Kukku'yu bana vereceksiniz ben onun kalbini yiyeceğim, yine eskisi gibi güzel kıza dönüşeceğim.” Ağa da: “Ben Kukku'dan kurtulduktan sonra ona ne olmuş beni ilgilendirmez. Ne yaparsan yap” dedi.

Cadı ormana gitti. Kimsenin bilmediği yerlerden, kimsenin bilmediği otlar topladı. Elindeki otları büyük bir kazana doldurdu. Kimsenin bilmediği bir pınardan alınmış suyun içinde otları kaynatmaya başladı. Otları kaynatırken kimsenin duymadığı dille dualar okudu. “asseeeeyy çuuriiii kukumentore uuure...” Su kaynadıktan sonra ateş söndü. Suyun içinde önce derenin içindeki balık, dağın başındaki kar, ağacın üzerindeki kiraz, taşın üzerindeki kurt; sonra da damdaki kedi, kedinin yanındaki yavru, yollardan uzak olan, kuşlardan Kukku olan görüldü.

Kukku'nun yerini öğrendikten sonra ağanın adamları ağı sırtlarına, bıçağı ellerine, tüfeği omuzlarına aldılar yola çıktılar. Cadının dediği yeri buldular. Kukku uçana kadar ağı üzerine attılar. Kukku ne kadar sesi varsa bağırdı, çağırdı. Ağaç duydu, dağ duydu, dere duydu, taş duydu, yüreğindeki acı duydu; erkek ve kadın, oğlan ve kız, ihtiyar ve kocakarı hiç kimse duymadı.

Adamlar Kukku'yu getirip cadıya verdiler. Kukku'yu görünce cadı çok sevindi ama onu hemen yemedi. “Bu daha çok küçük. Bunun kalbi benim kıza dönmeme yetmez. Ben bunu biraz büyüteğim ondan sonra yiyeceğim” dedi. Cadı Kukku'yu uzun ağaç kökünden, denizin altındaki topraktan, yüreğinin içindeki kötülükten, kafasının içindeki karanlıktan daha derin bir yere sakladı.

Diğer sabah Gordakiler yine erkenden işe gidip çalışmaya başladılar. Bir yandan da kulakları Kukku'nun sesini bekliyorlardı. Beklediler, beklediler ama hiçbiri Kukku'nun sesini duymadı. Önce biri yüzünü astı, sonra diğeri, sonra bir başkası. Akşama kadar, sonbaharda yapraklarını döken ağaçlar gibi herkesin yüzü asıldı. Diğer sabah iki üç kişi tarlaya gitmedi, daha sonraki sabah dört beş kişi, daha sonraki sabah da köylülerin çoğu tarlaya gitmedi.

Gor diğer köylere benzemeye başladı. Ağa: “Az kaldı, böyle giderse iki üç gün içinde alacağım ellerinden tarlaları. Hem ben gidip istemeyeceğim, onlar gelip satacaklar” diyordu, bıyık altından gülerken. Köyün içinde; filiz ve çiçek, salatalık ve domates, mısır tanesi, kırmızı çilek kalmadı. Köyün içinde; çay toplayan, tarlada çalışan, horon oynayan, şarkı söyleyen kalmadı. Köyün içinde; alnı açık, başı dik, yanağı allı, gözü ışıklı hiç kimse kalmadı; bir kişiden başka.

Onun adı Zartun (uyanmış) idi. Gözleri boncuktu. Başındaki saç zeytindi. Köyün içindeki en akıllı çocuktu. Zartun: “Rüzgar oldu, yağmur oldu, gölge kalmadı sıcak oldu, her gün öttü de acaba şimdi ona ne oldu” dedi kendi kendine. Sonra da ekledi: “işin içinde iş var, tarlanın içinde inek var, bu işi öğrenmeden benim yüreğime rahat yok”

Zartun köyde ne ki çocuk var topladı: “Arkadaşlar! Kukku her Nisan ötmeye başlar. Sonbahara kadar da duyulur sesi. Henüz yaz olmamış. Kukku’nun sesi kesildi. Bu işin içinde bir iş var. Kukku’nun sesi kesildikten sonra köy ne hale geldi görüyorsunuz. Şimdi ne yapıp edeceğimiz, köyü bu dertten kurtaracağız” dedi.

Biri dedi: “Biz çocuğuz bize ne lazım.” Biri dedi: “Sonra gelirim gidip uyuyayım şimdi.” Biri dedi: “Dağda bir çakal yedi.” Biri dedi: “Vurdu bir avcı, öldü.” Biri dedi: “Eriyen karın altında kaldı.” Biri dedi: “Aşığı vardı peşinden gitti.” Zartun da dedi ki: “Öyle oldu, böyle oldu. Başımıza büyük iş geldi. Şimdi bir kısmımız dağa, bir kısmımız tarlaya gideceğiz. Bir kısmımız köylerde, bir kısmımız şehirlerde, bir kısmımız yaylalarda, bir kısmımız dışarlarda her yerde dolaşacağız. Her deliğe bakacağız. Her gözün gördüğünü görüp, her kulağın duyduğunu duyacağız. Kukku’nun başına ne iş gelmiş öğreneceğiz. Bir daha ki hafta yine burada toplanacağız.”

Bir daha ki hafta geldi, yine toplandılar. Biri dedi: “Ağa gördüm, Gor’u alacağım diyordu.” Biri dedi: “Cadı gördüm yüreğini yiyeceğim diyordu.” Biri dedi: “Ağı gördüm, ağın üzerinde tüy vardı.” Biri dedi: “Evi gördüm, içinde acayip sofraya vardı.” Zartun da dedi ki: “Şimdi ne olduğunu anladınız mı? Ağa cadıyla birlik oldu, Kukku’yu birlikte kaçırdılar. Biri köyü alacak, biri kıza dönecek.”

Zartun’un söylediklerinden sonra, biri ağacın tepesinden, biri damın içinden, biri derenin taşından, biri karşı dağdan cadının izinin peşinden gitmeye başladılar. Cadının peşinden gizli gizli Kukku’yu sakladığı yere geldiler. Cadı Kukku’yu, kapısı kimsenin duymadığı dua ile açılan bir mağarada saklamıştı. Duayı okuyup kapıyı açtıktan sonra, çocuklar peşlerinde getirdikleri ağı cadının üzerine attılar. Cadılar ağdan kurtulamazlar. Onun için cadıyı ağ ile bir ağaca bağladılar. Kukku’yu kurtardılar. Kukku: “Çocuklar sizden bir şey istiyorum. Beni seviyorsanız kimseye neye benzediğimi söylemiyesiniz. Yoksa yine beni bulurlar, yakalarlar” dedi. Sonra da gökyüzüne yükseldi.

Kukku’nun sesini duyunca Gordakiler kötü bir rüyadan uyanmış gibi oldular. “Acaba bize ne oldu” dediler kendi kendilerine. Ama ne olduğunu anlayamadılar. Yine mutluluk ve gönençle yaşamaya başladılar. Zartun ve çocuklar: “Kukku’yu biz kurtardık” deyince, köyde hiç kimse onlara inanmadı. Niye mi? “Gördünüz ise neye benziyordu Kukku söyleyin hele?” dedi köylüler. Onlar da: “Biz kuş muş görmedik. Güneş gibi parıldayan beyaz bir ışık gördük, başka da bir şey değil” dediler.